

טאניס

מחב וצילום: אורנה דרור

במקצב לטניו

לכל אחד מאתנו יש משהו שטבוע בדמו, משהו שהוא נולד איתו, שהוא לא יכול בלעדיו. יש פאלה שלא יכולים לשבת רגע אחד בשקט, ויש פאלה שרק תושיבו אותם מול הטלוויזיה, והם לא יזוזו ממקומם כל היום. יש פאלה שתמיד קר להם, ויש פאלה שלא יכולים לשמוע מוסיקה בלי להתחיל להתנועע, לזוז, לרקוד.

כמו שלבני האדם, כפרטים – יש תכונות מאפיינות, כך גם לעמים שונים. למשל, שמתם לב שרוב אלה שמנצחים באליפויות העולם בריצה למרחקים ארוכים מקורם מאפריקה, בעיקר מאתיופיא וקניה? למה? פנראה מפני שהחיים שם פיתחו בגופם סבילות מיוחדת, או אולי ריאות יעילות במיוחד, או אולי שרירים שצורכים פחות אנרגיה כדי לפעול.

הקצב זורם בדמם של האפריקנים, זה דבר ידוע. יש להם חוש מוסיקלי מפותח, והם יודעים לזרום עם המוסיקה כאילו היו עוד כלי בתזמורת, או אולי עוד גל בגלי הקול היוצאים מכלי המוסיקה. וכשמישהו טוב במשהו, המשהו הזה הופך להיות עבורו דרך חיים – אתו הוא קם בבוקר, אתו הוא נע ממקום למקום ועליו הוא חולם ביום ובלילה.

וזה די מזל שהאפריקנים זכו במתנה שכזאת, מכיוון שמרבית תושבי אפריקה עניים, וכשאתה עני, טוב שיש דברים שישמחו לך את החיים, חוץ ממה שהפסד יודע לתת; וחכמים אומרים שמי שיש לו שמחה בלב, עשיר יותר ממי שיש לו כסף בכיס החולצה שמעל הלב.

במשך מאות שנים העבירו את האפריקנים ממקום למקום בעולם בעבדים. כך הביאו אותם לארצות הברית, לאמריקה הדרומית, ואפילו לארצות ערב העשירות. מרבית תושביה של ברזיל הם צאצאיהם של אלה שהובאו לשם בעבדים.

ופעם בשנה הם מוציאים את הפול החוצה, למרפז העיר, ואז במשך שבוע כל העיר רוקדת ושרה בלי הפסקה. זהו שבוע הקרנבל. בהרבה מאוד מקומות בעולם יש קרנבלים, אבל אף אחד מהם הוא לא כמו הקרנבל בריו, שהוא הידוע, הגדול והמפורסם בעולם. הוא כל כך חשוב, הקרנבל הזה, עד שנוצרו בתי ספר גדולים מאוד לריקוד, שכל מה שעושים שם התלמידים, במשך כל השנה, הוא לתכנן את המופע שלהם בקרנבל הבא, וגם את התלבושות, שהן מדהימות ביופיון, בכל הצבעים ובכל הצורות, וכאלו שכל אחד ואחת מהן הוא טווס עם נוצות צבעוניות פיד הדמיון, וכך קרה שהקרנבל הפך להיות תחרות בין בתי הספר לריקוד בברזיל. בתחרויות האלה הם רוקדים בפבישים, אך גם בונים במות ענקיות שנגררות אחרי מכוניות, ועל הבמות רוקדים רקדנים לבושים בתלבושות צבעוניות.

קשה להיות עבד, וכשאין לך סיבה לחיות, כי מתנהגים אליך כאילו היית עוד חפץ שימושי בבית, הדבר היחיד שנשאר לך הוא מה שיש לך בלב. ולעבדים הייתה, למרות הפאב, מוסיקה בלב.

היום כבר אין עבדות (לפחות לא באופן חוקי) ברוב העולם. אני אומר ברוב העולם, כי באפריקה עדיין יש עבדים, ולמרבית הצער האדונים של העבדים האלה הם דווקא אפריקנים, שיודעים כמה פואב להיות עבד. ויש גם עבדים במזרח הרחוק, ובעוד מקומות רחוקים בעולם.

צאצאי העבדים בברזיל ובמקומות אחרים בעולם אמנם כבר לא עבדים, אבל רובם אנשים עניים. עניים, אבל לא אומללים – כי יש להם מוסיקה בלב. ומי שמסתובב בריו דה ז'נרו, בירתה של ברזיל, יראה בכל מקום – ברחובות, על חוף הים, במועדונים, בבתי הקפה, בבתים, בחצרות – אנשים בכל גיל מנגנים, שרים ורוקדים.

אָבֿל לאַ רק אַצֿל האַפֿריקניִם זױרם הקצב בַּדֿם.
גַּם אַצֿל העִמים הלטיניִים – ספֿרדיִם, שְׁהִתְעַרְבוּ
בְּאַפֿריקניִם, וּבִמְהֵלֶךְ הַשָּׁנִים גַּם אַצֿלֵם הַפֿכוּ
הַמוֹסִיקָה וְהַקְצָב לְהִיּוֹת חֵלֶק מֵהַחַיִּים. אָבֿל בְּעוֹד
בְּבְרִזִּיל רוֹקְדִים לְקַצֵּב הַסַּמְבָּה, כִּשֶׁהַמוֹסִיקָה חוֹלֶפֶת
דֶּרֶךְ כֹּל גּוֹפֵם וּמִנְעִנֵעַת אוֹתוֹ לְקַצְבָּהּ, הַלְטִינִים
רוֹקְדִים רִיקוּדִים רוֹמַנְטִיִּים יוֹתֵר, רִיקוּדֵי זױגוֹת.

הָאֵי טִנְרִיף הוּא אֶחָד מִן הָאֵיִם שְׁשׁוֹכְנִים
בְּאַוּקִיִּנוֹס הָאֵטֵלֵנְטִי, וְהוּא כּוֹלוּ הַר גַּעֵשׁ עֹנֵק
שְׁהִתְרוּמֵם מֵתוֹךְ הַיָּם בְּהִתְפַּרְצוֹת גַּעֵשִׁית לְפָנָי
מִלִּיּוֹנֵי שָׁנִים. תּוֹשְׁבֵי הָאֵי, שִׁהֵם בְּנֵי תַעְרוּבוֹת
שֶׁל אַפֿריקניִם וְלְטִינִים – ספֿרדיִם, וְגַם אַצֿלֵם
הַמוֹסִיקָה הִיא חֵלֶק מֵהַחַיִּים, מְקִיִּימִים אֵת
הַקִּרְנַבֵּל שֶׁלֵּהֵם בְּדִיּוֹק בְּשַׁבּוּעַ שְׁנַעֲרֹךְ הַקִּרְנַבֵּל בְּרִיו
שְׁבְּרִזִּיל. מִי שְׁהִיָּה בְּקִרְנַבֵּל בְּרִיו, מְעֵרִיךְ שְׁקִרְנַבֵּל
כְּזֶה אֵין עוֹד בְּעוֹלָם, אֲבֵל הַקִּרְנַבֵּל שֶׁל טִנְרִיף שֶׁמַּח
לֹא פַחוֹת, בַּעִיקָר כִּי כֹאֵן מְשַׁתַּתֵּף כֹּל מִי שְׁרוֹצֵה,
וְלֹא דוּוֹקָא בְּתֵי הַסִּפֵּר לְרִיקוּד.

בראש כל חבורה צועדת קבוצה של נגנים ומתופפים בכלי הקשה שונים, והם מכתיבים את הקצב לצעידה ולריקודים. קבוצת הנגנים היא הקטר שמושך את רכבת המחוללים של אותה חבורה הפזורה לעתים על פני קילומטר.

פולם נמצאים בתנועה בלתי פוסקת, וככל שעצמת התופים חזקה יותר, כך הם סוחפים יותר את הקהל. אחריהם נעות הבמות שנבנו על גבי משאיות, או שהן נגררות על ידי כלי רכב.

אין גיל לרוקדים בקרנבל. רוקדים שם אפילו זקנים וזקנות, כאילו היו בני 20, באותה שמחה ובאותה התלהבות, והרחובות נראים כמו חגיגה אחת גדולה של אושר, שמחה ומוסיקה.

ומי שמתבונן באנשים שואל את עצמו, אם באמת צריכים כסף כדי להיות מאושרים...

